

PRIVATISTEKSAMEN

FORSLAG TIL LESELISTE FOR PRIVATISTER TIL MUNTLLIG EKSAMEN

Navn	
Telefonnummer	
F/P-nummer (11 siffer)	
Oppmeldingssted	

Fagkode	REL1001
Fag	Religion og etikk

Læreplan

Det er læreplan som er lærestoff til eksamen. Læreplan finner du på internett:
www.utdanningsdirektoratet.no

Læreverk

Denne leselista er laget ut fra følgende læreverk:

Tittel	Tro og tanke
Forfatter	Gunnar Heiene m.f
Forlag	Aschehoug & Co. 2008
ISBN-nr	978-82-03-33683-6

Nedenfor finner du forslag til hva du bør lese og arbeide med for å oppfylle læreplanens kompetansemål for faget.

I den nyeste læreplanen er det **4 kunnskapsmål(hovedmål) med 7-9 delmål**. Alle læreplanens kunnskapsmål legges til grunn i eksaminasjonen. Dette dokumentet er ment som en hjelp til å forstå læreplanen, særlig der den kan virke uklar eller der det er valgfrihet.

1 RELIGIONSKUNNSKAP OG RELIGIONSKRITIKK

Her er det ingen valgfrihet, så jeg anbefaler at du skaffer deg den kunnskapen som delmålene krever.

2 ISLAM OG EN VALGFRI RELIGION

Som det fremgår av overskriften, er altså **islam obligatorisk**. I tillegg skal man **velge en religion selv**, det være seg en vestlig(jødedommen) eller en østlig(hindusime eller buddhisme) eller en annen levende religion.

Når det gjelder religionene, er det viktig å merke seg følgende formulering fra læreplanen: ”gjøre rede for det sentrale i religionen”. Læreplanen sier altså ikke hva som er det sentrale, men overlater det til kandidatene. Som sensor anbefaler jeg her å peke i retning av virkelighetsoppfatning, menneskesyn og etikk.

Legg også merke til følgende: ”tolke noen av religionenes sentrale tekster”. **Her må kandidaten selv oppgi hvilke tekster som ligger til grunn for tolkingen.** Det står heller ikke spesifisert hvor mange ”noen” er, men jeg anbefaler at du velger 2 tekster fra hver religion. Vær oppmerksom på at tekstbegrepet er utvidet til å gjelde bl.a. bilder også. Det begrenser seg altså ikke til kun skrevne tekster.

3 KRISTENDOMMEN

Uttrykket ”det sentrale” går også igjen her. Det samme gjelder som for islam og den valgfrie religionen. Når det gjelder noen sentrale tekster, gjelder det samme som over. **Husk å oppgi hvilke tekster du velger.**

I læreplanen står også følgende: ”presentere to konfesjonelle utforminger av kristendommen i dag”. Her kan det være aktuelt å trekke inn både lokale, nasjonale eller globale utforminger, for eksempel katolisismen, den ortodokse kirken, pinsebevegelsen, amish church, baptismen eller andre. **Husk å oppgi hvilke 2 konfesjoner som legges opp på leselista.**

Legg merke til at noen delmål går igjen over flere hovedmål, for eksempel religionenes syn på kjønnsroller, drøft religionens syn på andre religioner og livssyn og sammenligne religionen med andre religioner og livssyn.

4 FILOSOFI, ETIKK OG LIVSSYNHUMANISME

Under delmål om filosofi er det lagt opp til noe valgfrihet. Det gjelder bl.a. hvilken filosof man velger. Man skal kunne ”gjøre rede for noen hovedtanker hos to europeiske filosofer, en fra antikken(for eksempel Sokrates, Platon eller Aristoteles) og en fra nyere tid”(for eksempel Simone de Beauvoir eller Sartre). I tillegg skal man legge opp en østlig filosof, for eksempel Mahatma Gandhi eller Kon fu Tse. Til sammen skal det altså være **3 filosofer** på leselista. **Husk å oppgi hvilke du velger.**

Når det gjelder etikk, skal man kunne ”føre dialog med andre om aktuelle etiske spørsmål”. I drøftingen bør du kunne anvende ulike argumentasjonsmodeller og forklare etiske begreper. Det står ikke spesifisert eksempler på temaer som er ”aktuelle”. Eksempler her kan være aktiv dødshjelp, abort, fosterdiagnostikk, bioteknologi, dødsstraff, miljøvernspørsmål m.m. **Her bør du oppgi 2 aktuelle temaer.**

Legg også merke til at synet på kjønn og kjønnsroller ikke bare angår de ulike religionene, men også er trukket inn hos filosofene.